

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОНІТОРИНГ УМОВ ПРАЦІ»

Ступінь освіти	Магістр
Спеціальності	184, 263
Тривалість викладання	1,2 чверть
Заняття:	3 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	1 година на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=1306>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «МОНІТОРИНГ УМОВ ПРАЦІ»

Інформація про викладачів:

	Яворська Олена Олександрівна (лекції) Професор кафедри, доцент, кандидат технічних наук
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/yavorskaya/
	E-mail: yavorska.o.o@nmu.one

1. Анотація до курсу

Моніторинг умов праці - полягає у оцінюванні робочого місця за умовами праці з урахуванням впливу на працівників всіх факторів виробничого середовища і трудового процесу, передбачених гігієнічною класифікацією праці, сукупних факторів технічного і організаційного рівня умов праці, ступеня ризику пошкодження здоров'я.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – полягає у формуванні умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці шляхом опанування магістрами теоретичних знань та практичних навичок, які необхідні для прийняття щодо створення конкретних заходів та засобів поліпшення санітарно-гігієнічних умов, що забезпечить ефективне управління охороною праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності

успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі..

Завдання курсу:

За результатами вивчення дисципліни студент повинен знати:

- оцінювати умови праці за факторами виробничого середовища;
- оцінювати правильність дій працівників при виникненні загрози для їх життя та здоров'я, а також при нещасних випадках на виробництві;
- орієнтуватися в чинній нормативно-правовій базі, що регулює охорону праці в галузі;
- використовувати нормативно-правові акти для оцінки стану виробничого середовища;
- оцінювати ефективність функціонування системи управління охороною праці підприємств
- проводити атестацію робочих місць за умовами праці;
- визначати гігієнічну оцінку умов та характеру праці на робочих місцях працівників та застосовувати на підприємствах;
- здійснювати аудит умов праці, визначати види умов праці, пільги та компенсацій за роботу у несприятливих умовах;
- здійснювати управління та контроль за станом виробничого середовища та забезпеченням безпечних умов праці в галузі.

3. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни студент зможе:

- оцінювати ризики виникнення небезпечних подій та вибирати засоби безпеки для їх мінімізації;
- здійснювати контроль щодо забезпечення виробництв засобами безпеки, впроваджувати систем та методи щодо захисту людини на підприємстві;
- розробляти заходи з безпеки праці та складати санітарно-гігієнічну документацію;
- контролювати технологічні параметри при роботі устаткування та обладнання, здійснювати контроль за правилами безпеки при виконанні робіт;
- контролювати стан засобів колективного та індивідуального захисту, оцінювати їх ефективність та приймати рішення по їх заміні.

i.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
1 Людина в системі праці. аналіз умов праці за показниками трудового процесу
Класифікація небезпечних та шкідливих чинників.
Система «людина – життєве середовище»
Поняття гігієни праці та виробничої санітарії
Фізіологія праці
Гігієнічна класифікація умов праці

Види та тематика навчальних занять
Інтегральна оцінка функціонального стану працівника
Методика інтегральної бальної оцінки важкості праці
Вплив важкості праці на працездатність і продуктивність праці
Методологічні підходи до визначення інтенсивності праці
Показники інтенсивності праці. Поняття працездатності.
Стомлення і відновлення працездатності організму.
Гігієнічна класифікація праці.
2 Аналіз умов праці за факторами виробничого середовища
Мікроклімат виробничих приміщень
Шкідливі речовини
Виробничий пил
Освітлення виробничих приміщень
Виробничий шум
Електричні й магнітні поля та електромагнітні випромінювання промислової частоти і радіочастотного діапазону
Вібрація
Лазерне випромінювання
Інфрачервоне випромінювання
Іонізуючі випромінювання
Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до підприємств, виробничих та допоміжних приміщень
3 Атестація робочих місць за умовами праці
Гігієнічна оцінка умов праці
Організація контролю умов праці
Атестація робочих місць за умовами праці
Карта умов праці
Дослідження чинників виробничого середовища та трудового процесу
4 Гігієнічна оцінка умов праці
Оцінка технічного й організаційного рівня робочого місця
Пільги і компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці
Класифікація витрат та збитків, обумовлених шкідливими та небезпечними умовами праці
5 Ергономічний аналіз умов праці
Поняття системи «людина-машина»
Антропометрична характеристика людини
Робоче місце
Ергономічні вимоги до організації робочих місць користувачів комп'ютерів
Ергономічні вимоги та рекомендації до облаштування пультів керування
Конструкції крісла-оператора
Ергономічна оцінка робочих місць
Засоби відображення інформації
Органи керування
Колір і виробниче середовище
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Опрацювання нормативно-правового забезпечення моніторингу умов праці
Аналіз впливу природного антропогенного та соціального середовища на умови праці
Опрацювання переліку робіт підвищеної небезпеки та класифікація робіт за загальними енерговитратами
Опрацювання гігієнічних класифікацій та сфер їх застосування

Види та тематика навчальних занять
Опрацювання гігієнічних нормативів щодо факторів виробничого середовища.
Опрацювання критеріїв оцінки важкості та напруженості праці
Складання карти умов праці за результатами АРМ

Самостійна робота (особистісно-орієнтована з елементами дистанційної освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365, використання дистанційної платформи (<https://do.nmu.org.ua/>).

Використовуються лабораторна й інструментальна база кафедри охорони праці та цивільної безпеки, а також комп'ютерне та мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі **поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання** під час виконання комплексної контрольної роботи.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності

регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".
http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Моніторинг умов праці. Навчальний посібник / Голінько В.І., Чеберячко С.І., Шибка М.В., Яворська О.О. Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2014. – 236 с.(друге видання).

2. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Моніторинг умов праці» / Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2013. – 56 с.

3. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. – Львів: Афіша, 2002. – 320 с.

4. Моніторинг умов праці. Навчальний посібник / Голінько В.І., Чеберячко С.І., Шибка М.В., Яворська О.О. Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2012. – 236 с.

5. Соціально-економічний моніторинг умов праці. Методичні вказівки до практичних занять для магістрів усіх форм навчання за спеціальностями 263 «Цивільна безпека» та 184 «Гірництво» зі спеціалізацією «Охорона праці» / В.І. Голінько - Дніпро: Національний гірничий університет, 2017. – 22 с.

6. Основи охорони праці / В.І.Голінько. - Дніпропетровськ, НГУ, 2014. – 271 с.